

«Καλή χρονιά με τα Γλυπτά του Παρθενώνα πίσω στην Ελλάδα»

Δώδεκα διακεκριμένοι βρετανοί φιλέλληνες, κορυφαίες προσωπικότητες από τους χώρους της διανόησης, των γραμμάτων, των τεχνών, της πολιτικής και της δημοσιογραφίας μας στέλνουν μέσα από «ΤΑ ΝΕΑ Σαββατοκύριακο» ευχές για τη νέα χρονιά

Από τον λόρδο Βύρωνα και τον Τζορτζ Κάνινγκ έως τον Κρις Μόνταγκιου Γούντχαους και τον Πάτρικ Λι Φέρμορ, η διαχρονική συνεισφορά της Βρετανίας στο κίνημα του φιλελληνισμού είναι – αυταποδείκτως – σπουδαία. Κι αν στις μέρες μας η Γηραιά Αλβιόνα έχει απομακρυνθεί – πολιτικά και ψυχικά – από την Ευρώπη (πάνε κιόλας τρία χρόνια από τότε που έγινε το Brexit), αυτό δεν σημαίνει ότι στους παγωμένους, εσχάτως και χιονισμένους, δρόμους της δεν κυκλοφορούν ακόμη φιλέλληνες. Μπορεί σήμερα να μην επωάζεται επανάσταση στην ελληνική επικράτεια, όπως πριν από δύο αιώνες, υπάρχουν όμως άλλοι ευγενείς σκοποί τους οποίους προωθούν οι βρετανοί φίλοι μας: από την επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα και την άσκηση πίεσης (όχι πάντα επιτυχούς...) στην Ντάουνινγκ Στριτ για την καταδίκη των τουρκικών προκλήσεων στο Αιγαίο, έως την ανάδειξη και προβολή του ελληνικού πολιτισμού και την ενίσχυση της διακρατικής συνεργασίας σε μια σειρά από τομείς. «ΤΑ ΝΕΑ» απευθύνθηκαν σε δώδεκα από τους πλέον διακεκριμένους

βρετανούς φιλέλληνες του καιρού μας και τους ζήτησαν να στείλουν, ειδικά για τους αναγνώστες μας, ευχές για τη νέα χρονιά. Πρόκειται για κορυφαίες προσωπικότητες από τους χώρους της διανόησης, των γραμμάτων, των τεχνών, της πολιτικής και της δημοσιογραφίας, οι οποίες χαίρουν ευρείας αναγνώρισης στο Ηνωμένο Βασίλειο. Οχι τυχαία, οι περισσότεροι εξ αυτών προέταξαν ως ύψιστη εκκρεμότητα στις ελληνοβρετανικές σχέσεις – και ως ευχή – τον επαναπατρισμό των αριστουργημάτων της κλασικής αρχαιότητας που φιλοτέχνησε ο Φειδίας τον 5ο π.Χ. αιώνα. Ως «αντίδωρο», ως τους ευχθούμε κι εμείς «καλά ξεμπερδέματα», καθώς η χώρα τους τις τελευταίες εβδομάδες βρίσκεται στο έλεος των απεργιών σε δεκάδες κλάδους, με αρκετά μέσα ενημέρωσης να κάνουν – μάλλον καθ' υπερβολήν – λόγο για νέο «Χειμώνα της Δυσαρέσκειας».

ΛΟΝΔΙΝΟ
ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ:
ΓΙΑΝΝΗΣ
ΑΝΑΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΟΛ ΚΑΡΤΛΕΤΖ

ομότιμος καθηγητής Ελληνικού Πολιτισμού στο Πανεπιστήμιο του Κέιμπριτζ, πρόεδρος της Hellenic Society του Λονδίνου, αντιπρόεδρος της Βρετανικής Επιτροπής για την Επανάσταση των Γλυπτών (BCRPM)

Τον περασμένο αιώνα – για την ακρίβεια, τους δύο τελευταίους αιώνες – η Ελλάδα εξελίχθηκε σε πολύ σημαντικό παγκόσμιο παίκτη. Ετσι, μου είναι δύσκολο να επιλέξω ένα τρέχον ή ένα πιθανό μελλοντικό ζήτημα για το οποίο οι σχέσεις μεταξύ της Βρετανίας και της Ελλάδας το 2023 δεν θα είναι ύψιστης σημασίας. Ωστόσο, στη σφαίρα των διεθνών πολιτιστικών σχέσεων και της ήπιας διπλωματίας, υπάρχει ένα θέμα που ξεχωρίζει έναντι όλων των υπολοίπων, το οποίο είναι αμοιβαίου ενδιαφέροντος για την Ελλάδα και τη Βρετανία: «τα Γλυπτά». Εύχομαι ολόψυχα να προκύψει μια λύση στο θέμα η οποία θα εκπορεύεται από τη βρετανική γενναιοδωρία.

ΜΠΡΟΥΣ ΚΛΑΡΚ

δημοσιογράφος, συγγραφέας, αρχειοστάτης «The Economist»

Το 2023 θα συμπληρωθούν 190 χρόνια από τότε που η οθωμανική φρουρά αποχώρησε από την Ακρόπολη και ο Ιερός Βράχος μετατράπηκε σε αρχαιολογικό χώρο, ο οποίος έκτοτε σαγννεύει και θαμπώνει τον κόσμο ολόκληρο. Εκτιμώ ότι όσο περνούν τα χρόνια, τα επιχειρήματα υπέρ της επανένωσης των Γλυπτών του Παρθενώνα, προς όφελος των λαών της Ελλάδας, της Βρετανίας και πολλών άλλων χωρών, γίνονται όλο και πιο ισχυρά.

ΑΡΜΑΝΤ ΝΤ'ΑΝΓΚΟΥΥ

καθηγητής Κλασικών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, συγγραφέας, μουσικός

Είναι ενθαρρυντικό ότι η συνεργασία μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ελλάδας είναι σήμερα πιο στενή από ποτέ και ότι το πράσινο φως για την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα εκεί όπου ανήκουν έχει πλέον δοθεί. Σε αυτούς τους πολιτικά ταραγμένους καιρούς, οι κυβερνήσεις θα πρέπει να αναγνωρίζουν ποιοι είναι οι φίλοι τους και να είναι γενναιόδωρες απέναντί τους, παρέχοντας τόσο ηθική όσο και πρακτική υποστήριξη. Η επιστροφή των Γλυπτών στην Ελλάδα θα συνιστά μια πολυπόθητη χειρονομία φιλίας και, ταυτόχρονα, θα τονώσει το ηθικό και των δύο χωρών.

ΧΙΟΥΓΚΟ ΝΤΙΕΟΝ

δημοσιογράφος, αναλυτής στο πρακτορείο ειδήσεων Reuters, ιδρυτής του ιστότοπου Breakingviews

Η ευχή μου για το 2023 είναι να εκλέξει η Τουρκία έναν νέο ηγέτη και η Δύση να βρει έναν τρόπο να δεχθεί τη χώρα στους κόλπους της. Ο νέος αυτός ηγέτης θα πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι δεν είναι προς το συμφέρον της Τουρκίας να στρέψει τη Δύση εναντίον της Ρωσίας και το αντίστροφο – ειδικά τώρα που ο Βλαντίμιρ Πούτιν έχει αποτύχει. Εάν η Τουρκία επανέλθει στην καρδιά του ΝΑΤΟ, η Ελλάδα θα είναι ένας από τους μεγαλύτερους ωφελημένους.

ΝΤΕΝΙΣ ΜΑΚΣΕΪΝ

πρώην υφυπουργός Εξωτερικών της Βρετανίας, πρώην πρόεδρος της Ένωσης Συντακτών Βρετανίας (NUJ), συγγραφέας

Το 2022 ήταν η χρονιά που η Βρετανία επέστρεψε στην Ελλάδα. Έως τον περασμένο Αύγουστο, τρία εκατομμύρια επισκέπτες είχαν ταξιδέψει από το Ηνωμένο Βασίλειο στην Ελλάδα – τριπλάσια αύξηση σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η αδύναμη αγγλική στερλίνα, που υποτιμήθηκε εξαιτίας του Brexit, δεν έβλαψε τη σχέση έρωτα των Αγγλων με την Ελλάδα. Όμως ο έρωτας έχει τα όριά του. Ο πρωθυπουργός Μπρισότς είπε στην κατάμεστη αίθουσα της London School of Economics ότι ελπίζει πως σύντομα τα λεπλατημένα Μάρμαρα του Παρθενώνα θα ενωθούν ξανά με τα υπόλοιπα παρθενώνια γλυπτά στο Μουσείο Ακρόπολης. Ωστόσο, δεν υπήρξε κάποια ένδειξη από τη βρετανική κυβέρνηση των Συντηρητικών ότι το Λονδίνο είναι πρόθυμο να αλλάξει στάση. Ο φιλότουρκος Μπόρις Τζόνσον απολύθηκε από τη θέση του πρωθυπουργού από τους βουλευτές των Τόρις. Όμως, ενώ ο γάλλος πρόεδρος Μακρόν εξέφρασε την υποστήριξή του στην Ελλάδα σε μια περίοδο που ο τούρκος πρόεδρος Ερντογάν, εμπνευσμένος από τον Βλαντίμιρ Πούτιν, εντείνει την εμπρηστική ρητορική του απειλώντας τη χώρα σας, η Βρετανία παρέμεινε σιωπηλή το 2022 έναντι της ανάγκης που υπάρχει να σταθεί η Ευρώπη στο πλευρό της Ελλάδας απέναντι στις απειλές και τη δημαγωγία του Ερντογάν.

ΑΛΜΠΕΡΤΟ ΚΟΣΤΑ

Βουλευτής των Συντηρητικών και πρόεδρος της Διακομματικής Ομάδας για την Ελλάδα στη Βουλή των Κοινοτήτων και στη Βουλή των Λόρδων

Εκ μέρους της Διακομματικής Ομάδας για την Ελλάδα στο βρετανικό κοινοβούλιο, θα ήθελα να ευχηθώ στους φίλους μας στη Βουλή των Ελλήνων, αλλά και σε όλο τον ελληνικό λαό, καλή χρονιά. Είμαι ευτυχής που οι σχέσεις μεταξύ των χωρών μας είναι πιο ισχυρές από ποτέ και που η Ελλάδα και ο λαός της χαίρουν πολύ μεγάλης υποστήριξης στο βρετανικό κοινοβούλιο. Προσβλέπουμε τη νέα χρονιά στην εμβάθυνση της σχέσης μας με βάση τις κοινές μας αξίες και δεσμεύσεις, ώστε να ενισχύσουμε περαιτέρω τους ιστορικούς δεσμούς που έχουν οι χώρες μας.

ΣΑΡΑ ΜΠΑΞΤΕΡ

διευθύντρια του Κέντρου Διεθνούς Ρεπορτάζ Marie Colvin στο Πανεπιστήμιο Stony Brook, πρώην αναπληρώτρια διευθύντρια της εφημερίδας «The Sunday Times», στέλεχος της εκστρατείας Parthenon Project

Ευτυχισμένο το 2023! Είθε να είναι ένα έτος φιλίας και αρμονίας. Ελπίζω ότι μέσα στη νέα χρονιά θα δούμε τα Γλυπτά του Παρθενώνα να ταξιδεύουν προς το σπίτι τους – ένα ταξίδι χωρίς επιστροφή –, ενώ ταυτόχρονα άλλοι υπέροχοι ελληνικοί θησαυροί θα ταξιδέψουν ως δάνεια προς την αντίθετη κατεύθυνση, το Βρετανικό Μουσείο. Γνωρίζουμε καλά ότι, στο τέλος, μια συμφωνία «win-win» για τα Γλυπτά θα γίνει πράξη. Ας την κλείσουμε, λοιπόν, τώρα!

ΡΟΝΤΡΙΚ ΜΠΙΤΟΝ

ομότιμος καθηγητής της Έδρας Νεοελληνικής και Βυζαντινής Ιστορίας, Γλώσσας και Λογοτεχνίας «Κοραής» του King's College London, πρόεδρος της Βρετανικής Σχολής Αθηνών, μέλος της Βρετανικής Ακαδημίας

Θα κάνω μια ευχή που δεν πρόκειται να πραγματοποιηθεί: να επανέλθει το Ηνωμένο Βασίλειο στη θέση του στην ΕΕ την οποία εγκατέλειψε μετά το Brexit. Οχι μόνο θα είχαμε πάλι εμείς, οι φίλοι της Ελλάδας, το δικαίωμα που χάσαμε να είμαστε κοντά σας χωρίς περιορισμούς· αλλά και το δικαίωμα στις πολιτικές εξελίξεις και στις κρίσιμες αποφάσεις που αναπόφευκτα θα φέρει το 2023 να ακούγεται η φωνή μιας χώρας που τόσο πολλά είχε να προσφέρει σε όλους. Για φανταστείτε πόσο πιο δεξιοτεχνικά τα καταφέρατε εσείς οι Έλληνες με το δημοψήφισμά σας από ό,τι εμείς!

ΤΖΑΝΕΤ ΣΟΥΖΜΑΝ

πρόεδρος της Βρετανικής Επιτροπής για την Επανάσταση των Γλυπτών (BCRPM), ηθοποιός, επίτιμο μέλος της Royal Shakespeare Company

Σε έναν κόσμο που μοιάζει αδυσώπητα μοχθηρός, επιζητούμε ιστορίες για πανίσχυρους θεούς που εξουσιάζουν τους θνητούς και για ευτυχισμένους γάμους με αίσιο τέλος. Αυτό είναι το όνειρό μου για τα Γλυπτά του Παρθενώνα: ο Έλληνας Πρωθυπουργός να γοπεύσει τον πρόεδρο του Βρετανικού Μουσείου και να τον οδηγήσει σε μια γαμήλια τελετή στο Μουσείο Ακρόπολης για να γίνει μάρτυρας στον γάμο των δύο – σήμερα εν διαστάσει – τμημάτων του υπέρλαμπρου αετώματος του Παρθενώνα. Κι αυτό, υπό τις επευφημίες των καλεσμένων του γάμου, οι οποίοι θα χορεύουν ενθουσιασμένοι γύρω από τη ζωφόρο που επιτέλους θα έχει επιστρέψει στο σπίτι της. Μακάρι...

ΚΕΒΙΝ ΦΕΔΕΡΣΤΟΥΝ

καθηγητής της Έδρας Σύγχρονων Ελληνικών Σπουδών «Ελευθέριος Βενιζέλος» και διευθυντής του Ελληνικού Παρατηρητηρίου της London School of Economics

Αγαπητή Ελλάδα, Ελπίζω ότι μέσα στο 2023 θα καταλήξουμε σε συμφωνία ώστε να επιστραφούν τα Γλυπτά του Παρθενώνα. Οι χώρες μας συνδέονται με μακροχρόνιους δεσμούς αμοιβαίας εκτίμησης και αυτό είναι το λιγότερο που θα μπορούσαμε να κάνουμε έπειτα από την ανοησία του Brexit – το οποίο, συν τοις άλλοις, οδήγησε στην αύξηση των πανεπιστημιακών διδασκτρών για τους Έλληνες φοιτητές. Αλλά θα θέλαμε να σας ζητήσουμε μια χάρη. Επί του παρόντος, οι πρωθυπουργοί μας δεν αντέχουν στην εξουσία για πολύ – ένα μαρούλι κρατάει περισσότερο στο ψυγείο! Αφήστε που μερικοί από αυτούς έχουν λιγότερη φαιά ουσία από ένα μαρούλι. Θα μπορούσατε, λοιπόν, να μας στείλετε έναν Έλληνα πολιτικό, αν σας περισσεύει; Οχι όμως τον Δημητριάδη ή την Καϊλή, διότι στην περίπτωση αυτή θα ανταποδώσουμε και θα σας στείλουμε τον Μπόρις!

ΤΖΟΥΝΤΙΘ ΧΕΡΙΝ

ομότιμη καθηγήτρια Υστερης Αρχαιότητας και Βυζαντινών Σπουδών στο King's College London

Αγαπητοί φίλοι, καθώς το 2022 φτάνει στο τέλος του, θέλω να στείλω τους θερμότερους χαιρετισμούς μου στην Ελλάδα, με την ελπίδα η νέα χρονιά να έχει περισσότερη υγεία και ειρήνη. Ομολογούμενως, αναπτύσσεται μεγάλη δυναμική γύρω από την εκστρατεία για την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα εκεί όπου ανήκουν, στο Μουσείο Ακρόπολης, η οποία θυμίζει τον δυναμισμό των δράσεων της Μελίνας Μερκούρη και της Ελένης Κιούμπιτ. Ας ελπίσουμε ότι μέσα στο 2023 θα προκύψει λύση. Καλές γιορτές!

ΒΙΚΤΟΡΙΑ ΧΙΣΛΟΠ

συγγραφέας

Εύχομαι σε όλους τους φίλους μου στην Ελλάδα ειρηνικές γιορτές. Ζούμε σε αβέβαιους καιρούς, αλλά υπάρχει κάτι για το οποίο γίνομαι ολοένα και πιο σίγουρη: οι απόψεις για το ζήτημα των Γλυπτών του Παρθενώνα αρχίζουν να αλλάζουν ριζικά. Νομίζω ότι η ημέρα που θα επιστραφούν στο σπίτι τους, στην Αθήνα, πλησιάζει. Ήδη, πολλά άλλα μουσεία στη Βρετανία αναγνωρίζουν ότι έχουν στην κατοχή τους αντικείμενα που αποκτήθηκαν παράνομα κατά τη διάρκεια του αποικιακού παρελθόντος μας. Η επιστροφή των «λαφύρων» του Ελγίν έχει ήδη καθυστερήσει πολύ. Αυτή είναι η ευχή μου για το 2023. Καλή χρονιά!

